

РЕШЕНИЕ

№ 353

гр. София, 25.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесет и осми октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Стефан Илиев

Членове: Иванка Шкодрова
Калинка Г.ева

при участието на секретаря Теодора Т. Ставрева
в присъствието на прокурора С. К. К.

като разглежда докладваното от Калинка Г.ева Въззивно наказателно дело от общ характер № 20221000600865 по описа за 2022 година

СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД – НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ, 3-ти състав, в открито съдебно заседание на двадесет и осми октомври две хиляди двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: СТЕФАН ИЛИЕВ

ЧЛЕНОВЕ:

1. ИВАНКА ШКОДРОВА
2. КАЛИНКА Г.ЕВА

При СЕКРЕТАРЯ ТЕОДОРА СТАВРЕВА и с участието на ПРОКУРОРА С. К. от СОФИЙСКА АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА,

След като разгледа по реда на глава двадесет и първа от НПК докладваното от съдия Г.ева **ВНОХД № 865** по описа за **2022 г.** на **СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД**, за да се произнесе, взе предвид следното:

С ПРИСЪДА № 9 от 20.04.2022 г. по НОХД № 429/2021 г. ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА е признал ПОДСЪДИМИЯ Н. Ц. Х. с ЕГН ***** за ВИНОВЕН в това, че на 13.04.2019 г. в 22:34 часа в с. Горно Пешене, обл. Враца, в границите на частен имот на ул. „Кирил и Методий“ № 27, поради немарливо изпълнение на правно регламентирана дейност, представляваща източник на повишена опасност – управление на МПС, в пияно състояние причинил (по непредпазливост) смъртта на И. Д. К. на 57 години, настъпила на 20.04.2019 г., като е нарушил разпоредбите на чл. 20, ал. 1 и чл. 40, ал. 1 от ЗДвП при управление на л.а. „Фолксваген Джета“ с рег. ***** (не контролирал непрекъснато управляваното МПС и неправилно използвал скоростния лост, включвайки на задна скорост и тръгвайки назад с

рязко подадена газ, без да се убеди, че пътят зад МПС е свободен), при което със задната част на колата при скорост 23,58 км/ч блъснал крило на масивна желязна порта, което ударило пострадалия, поради което и на основание чл. 123, ал. 3 вр. ал. 1 от НК го е ОСЪДИЛ на лишаване от свобода за пет години и пет месеца, което да се изтърпи съобразно чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗИНЗС при първоначален общ режим.

Съобразно чл. 160, ал. 1 вр. чл. 123 от НК, подсъдимият е бил ОСЪДЕН и на лишаване от право да управлява МПС за три години.

Със същата присъда съобразно чл. 68, ал. 2 от НК е ПРИВЕДЕНО В ИЗПЪЛНЕНИЕ наказанието „лишаване от свобода“ за три месеца, наложено на подсъдимия Х. по НОХД № 451/2016 г. на РАЙОНЕН СЪД – ВРАЦА, което съобразно чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗИНЗС да се изтърпи при първоначален общ режим.

С присъдата е постановено относно веществените доказателства, както следва: лекият автомобил „Фолксваген Джета“ да се върне на собственика – подсъдимия Х.; мобилен телефон да се предаде на наследниците на пострадалия И. К.; три диска да бъдат унищожени след влизане на присъдата в сила.

Съобразно чл. 189, ал. 3 от НПК, подсъдимият Х. е бил ОСЪДЕН да заплати разносните по делото – 1 643,39 лв. на ОДМВР-Враца.

Присъдата е обжалвана, в срок, от адв. Д. Н. с допълнение към жалбата от адв. Д. А. като защитници на подсъдимия, с искане за отмяната ѝ и за оправдаване на подсъдимия.

Защитникът смята, че са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила от страна на съда:

- Чрез внесена от съда поправка в обвинителния акт относно датата на деянието и на протокола за доброволно предаване на л.а. „Фолксваген Джета“. Годината от тази дата е погрешно посочена от прокуратурата на две места в обстоятелствената част на обвинителния акт като 13.04.2020 г., а на останалите места в обстоятелствената част и в заключителната част - като 13.04.2019 г. Вместо да бъде указано от страна на съда на прокурора да поправи обвинителния акт в тази му част по реда на чл. 248а, ал. 1 от НПК или чрез връщане на делото на досъдебно производство, първоинстанционният съд със свое определение указал кое как да се чете в обвинителния акт, което защитникът определя като напълно недопустима намеса на съда в принадлежащо единствено и само на прокуратурата право да формулира обвинението.

- Чрез събирането на свидетелски показания от съпругата на пострадалия И. Т. едва в съдебни прения след изявленията на прокурора, при изрично заявено от подсъдимия желание да даде обяснения след събиране на всички останали доказателства в съдебно следствие и при наличие на хипотеза на чл. 371, т. 1 от НПК за показанията на тази свидетелка.

Защитникът смята присъдата за необоснована, като твърди, че първоинстанционният съд е приел превратна спрямо доказателствата фактическа обстановка, давайки вяра на изолирани свидетелски показания - без изясняване защо, и приемайки за установени факти, за които според защитника няма нито един доказателствен източник:

- Защитникът смята, че неправилно ОС е приел, че автомобилът е бил изправен технически, тъй като е имало проблем: при включване на първа скорост на практика се включвала задна скорост - предвид показанията на Й. Х. (напълно игнорирани от съда според защитника), който управлявал и ремонтирал колата преди деянието и според когото при износване на механизма превключването вместо на първа на задна предавка е възможно. Защитникът твърди, че без да имат право на това, вещите лица, изготвили комплексната видео- и автотехническа експертиза (КВАТЕ), определили поведението на подсъдимия като неправомерно (чрез включването на задна скорост и тръгването назад). Според защитника, подсъдимият излязъл извън двора на къщата с управляваната от него кола, но я спрял и поставил скоростния лост в неутрална позиция – за да се уговорят с пострадалия

подсъдимият да се върне да хапнат и да пийнат, като едва след това подсъдимият потеглил отново, смятайки, че включва на първа предавка за движение напред, с подаване на газ – при което самият той бил изненадан от потеглянето на колата назад, вследствие на което нямал и милисекунда, за да осъзнае създадената от МПС опасност; в този отрязък от време пострадалият предприел затваряне на едната страна на портала – без подсъдимият да знае за това, поради което подсъдимият напълно неволно и независимо от него ударил вратата на портала, а тя пък ударила пострадалия. Поради това защитникът смята, че се касае за случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК: подсъдимият е съзнавал принципната възможност за настъпване на общественоопасните последици, но не е съзнавал конкретната възможност за настъпването им поради невъзможността за него да я разбере.

- Според защитника, ОС е приел в мотивите противоречиво съдържанието на алкохол в кръвта на подсъдимия, макар и с позоваване на заключение на вещи лица – веднъж 2,5-3 промила (в началото на мотивите), а на друго място – 1,4-1,5 промила (стр. 12-та и при излагане на правните съображения); защитникът твърди, че подсъдимият не е имал съдържание на алкохол в кръвта си и не е опровергана възможността да е употребил алкохол след деянието, в интервала от 22:25 часа до 22:50 ч., когато е бил извън обсега на камерата.

- Според защитника, установяването на концентрацията на алкохол в кръвта на подсъдимия в три варианта от СМЕ е необосновано, тъй като тя се базирала на напълно произволни изходни данни – показанията на съпругата на пострадалия за вид и брой бутилки, възприети от нея в деня след инцидента и намиращи се в две стаи от посещавана от много хора ваканционна къща, без изследване на видените от тази свидетелка празни бутилки за наличие по тях на дактилоскопни следи от подсъдимия или пострадалия, без изследване на съдържанието на бутилките и приемане от страна на експертизата, че те са били пълни именно с алкохол. Поради това защитникът настоява тази експертиза да не бъде ценена и да не бъде приеман за установен правният критерий „пияно състояние“.

- Защитникът твърди, че необосновано ОС е приел, че през деня подсъдимият употребил бира и бяло вино: подсъдимият не е тестван нито с техническо средство, нито е изследвана кръвта му, а свидетелят Й. Х. (чиито показания съдът не кредитирал, въпреки че бил единственият очевидец) твърдял, че подсъдимият пил безалкохолна напитка.

- Пак във връзка с установяване на пияното състояние, защитникът смята, че неправилно ОС е предприел това чрез свидетелски показания с позоваване на квалифициране на деянието по чл. 123 от НК, а не по чл. 343 от НК, като неправилно според защитника ОС е приел, че установяването по съответния ред, т.е. по реда на Наредба № 1 от 2017 г., се отнася само за състава на престъпление по чл. 343 от НК, но не и за състава на престъпление по чл. 123 от НК, като дори била цитирана стара наредба от страна на съда. Същевременно, неизследването на подсъдимия за наличие на алкохол в кръвта му – нито чрез техническо средство, нито чрез кръвен анализ, се дължи според защитника изцяло на разследващите органи и по никакъв начин не може да се вмени на подсъдимия. Според защитника, при изследване на свидетелските показания относно употребата на алкохол от страна на подсъдимия съдът е подходил избирателно, предверявайки се на показанията на И. Т. (съпруга на пострадалия) – заинтересована според защитника, и обсъждайки частично показанията на свидетелите Я. и Т. чрез игнориране на частта от показанията им, в която твърдят, че не знаят дали доловената от тях силна остра наподобяваща алкохол миризма идва от подсъдимия или от пострадалия, като за пострадалия с категоричност била установена употребата на алкохол. От друга страна, заваленият говор на подсъдимия можел да се дължи не само на употреба на алкохол, но и на преживения от него шок поради инцидента с пострадалия, който му бил най-близък приятел, а по телефона при разговора със свидетеля С. – на технически причини като държане на слушалката от страна на подсъдимия по-далеч от него, защото бил мръсен от тежката работа през целия ден.

Защитникът смята за неправилно приложен материалният закон: Прокуратурата в обвинителния акт и първоинстанционният съд в присъдата приели във връзка с определянето на деянието по чл. 123, ал. 3 вр. ал. 1 от НК запълване на бланкетната норма

на чл. 123, ал. 1 от НК с разпоредби на ЗДвП, които обаче според защитника са приложими, ако деянието беше определено по специалната норма на чл. 343 от НК и са недопустими при приложение на чл. 123 от НК – тъй като от една страна се твърди, че мястото на инцидента не е път по смисъла на ЗДвП, а от друга страна се прилагат разпоредби именно на ЗДвП за обосноваване на правната регламентация на дейността, представляваща източник на повишена опасност. Според защитника може да се обсъжда потенциална квалификация на деянието по чл. 122 от НК с оглед факта, че инкриминираната дейност – управление на МПС, но извън път по смисъла на ЗДвП, не е правно регламентирана дейност. Освен това необосновано било прието наличието на белега „пияно състояние“, квалифициращ деянието по ал. 3-та на чл. 123 от НК.

Защитникът смята наказанието за явно несправедливо предвид наличието на многобройни смекчаващи отговорността обстоятелства: степен на съпричиняване от пострадалия, добри характеристични данни на подсъдимия, реакцията му и действията му след ПТП – опит да се помогне по всякакъв начин на пострадалия и да се ограничат последиците от произшествието, пълно съдействие на разследването. Поради това според защитника е следвало да се постанови по-леко наказание и да не се постановява изтърпяване на предходното наказание „лишаване от свобода“ съобразно възможността по чл. 68, ал. 2 от НК.

Присъдата е обжалвана, в срок, от адв. Н. Д. и адв. Ж. Т. като повереници на установените като частни обвинители вдовица, две деца и баща на пострадалия, с искане за увеличаване на наказанието „лишаване от свобода“ на максималното предвидено – 10 години. Поверениците смятат, че присъдата не отчита отегчаващите отговорността обстоятелства (като осъждането вече на подсъдимия за телесна повреда, при управление на МПС и употреба на алкохол, други нарушения на ЗДвП) и целите на чл. 36 от НК, а отчита смекчаващи отговорността обстоятелства, които не са налице. Поверениците смятат, че са събрани доказателства за явно нагло, безотговорно, рецидивизиращо поведение на подсъдимия и умисъл да бъде укрито престъплението и причинените вреди.

Във въззивните съдебни прения прокурорът заяви, че присъдата следва да бъде потвърдена като правилна; поверениците и присъстващият частен обвинител поддържаха искането във въззивната жалба от името на всички частни обвинители; защитникът и подсъдимият поддържаха исканията във въззивната жалба или за оневиняване и оправдаване на подсъдимия поради наличието на случайно деяние, или преопределяне на деянието по чл. 122 от НК, или за оправдаване относно признака „пияно състояние“ на деянието, или налагане на наказание пробация“ при условията на чл. 55 от НК или за налагане на по-леко наказание.

След като провери делото, СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД намери следното:

Съобразно формулираните в обстоятелствената част на обвинителния акт фактически твърдения, е придадено значение на следните твърдени факти, в обобщение: Пострадалият И. К. и подсъдимият Н. Х. – приятели, били заедно на вилата на пострадалия в с. Горно Пещене на 13.04.2019 г., като през деня правили стелаж в гаража на къщата; всеки от двамата употребил алкохол през този ден, а също и по време на вечерята. Към 22:30 ч. подсъдимият си тръгнал – с лекия си автомобил „Фолксваген Джета“, за което трябвало да го изкара от двора, където бил паркиран, навън през дворната двукрила метална порта; пострадалият отворил двете крила на портата и застанал с гръб към нея, подсъдимият минал с колата покрай пострадалия и поел навън, излизайки от обсега на охранителна камера. Пострадалият почти бил затворил едното крило на портата, когато колата на подсъдимия отново влязла в обсега на камерата, движейки се назад, при което ударила крилото на портата, то ударило пострадалия и той отхвъркнал и паднал на земята – в 22:34-22:35 ч.; по същото време колата напуснала обсега на камерата.

Подсъдимият се появил в обсега на камерата 15 минути след това, почнал да опитва да вдигне пострадалия от земята и го изправил до седнало положение.

След това дошли служители на охранителната фирма и линейка, която откарала пострадалия в ЦСМП – Враца, а после той бил прехвърлен в УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ – София, където пострадалият починал на 20.04.2019 г. въпреки приложеното лечение в резултат на тежка черепно-мозъчна травма, която била съпроводена и от лицева и гръдна травми, включително – счупване на две ребра. Пред всички подсъдимият твърдял, че пострадалият бил паднал на земята.

Сигнал на спешния телефон 112 бил подаден в 23:14:49 ч. от свидетеля Б. Й.; линейка дошла на мястото в 23:40:49 ч.

Към момента на удрянето на крилото на портата със задната част на колата само тази задна част е била вътре в двора на имота; водачът на колата е имал видимост назад; колата се е движила с 23,58 км/ч; МПС било технически изправно; водачът превключил на задна скорост и тръгнал назад рязко с подадена газ.

Колата на подсъдимия била предадена от него с протокол за доброволно предаване, посочен в обвинителния акт като датиран от 14.04.2020 г. (НОХД, л. 9). На този протокол, наред с други, е придадено значение във връзка с доказване на обвинителната теза (НОХД, л. 12)

При обсъждане на заключението на СМЕ относно концентрация на алкохол в кръвта на подсъдимия Х. в обвинителния акт като дата на употребата на алкохол от негова страна е посочена датата 13.04.2020 г. (ВНОХД, л. 11).

Прегледът на обвинителния акт и на обжалваната присъда установи наличие на съществени нарушения на процесуални правила във връзка с права на страните и с изискване на основна норма относно разкриване на обективната истина.

Обвинителният акт съдържа очевидни фактически грешки.

Като отнасящи се до значим за предмета на делото факт – времето на инцидента и свързаните с него последващи процесуални действия, двете погрешни посочвания на 2020 г. вместо на 2019 г. представляват очевидни фактически грешки в обстоятелствената част на обвинителния акт. Процесуалният закон използва само понятието „очевидна фактическа грешка“ за съдържанието на обвинителния акт и не съдържа понятието „техническа грешка“. Поради това следва да се приеме, че несъответствията в обвинителния акт, представляващи посочване на различно календарно време за едни и същи обстоятелства, представляват очевидна фактическа грешка по смисъла на закона – независимо от първопричината за допускането им, която може да бъде техническа (както настоява прокурорът), т.е. при изписването, или грешка на съзнанието.

Срещу сегашното съдържание на обстоятелствената част на обвинителния акт е било направено изрично възражение от защитник в хода на първоинстанционното производство (НОХД, л. 147), с твърдение, че е налице противоречие както в обстоятелствената част на обвинителния акт, така и противоречие между нея и заключителната му част – поради неколккратно посочване в обстоятелствената част и посочване в заключителната част на обвинителния акт на 2019-та година като време на инкриминирания случай при същевременно датиране за 2020 г. веднъж относно датата на инцидента (при обсъждане концентрацията на алкохол в кръвта на подсъдимия, отнесено към датата, когато е бил заедно с пострадалия и е станало произшествието), и втори път – относно времето на съставяне на протокол за доброволно предаване. Защитникът е настоявал за поправяне на обвинителния акт чрез отстраняване на тези две очевидни фактически грешки в обстоятелствената част на обвинителния акт по реда на чл. 248а, ал. 1 от НПК.

Вместо да предприеме този процесуален подход, първоинстанционният съд е „допуснал корекция“ в обвинителния акт чрез свое определение, документирано в

протокола за съдебното заседание (НОХД, л. 150), постановявайки как да се четат погрешно посочените относно годината две дати. Единствената хипотеза, в която обвинението в съдебна фаза може да бъде формулирано в протокол за съдебно заседание, е по реда на чл. 287 от НПК – тъй като тогава прокурорът заявява обвинението непосредствено в съдебно заседание и това следва да се отрази в протокола съобразно чл. 129, ал. 1 от НПК. Освен това при хипотеза на чл. 287 от НПК обвинението се формулира цялостно на едно и също място и това улеснява възприемането му. Хипотезата на чл. 287 от НПК не е налице в случая. Предвид естеството на противоречието в обвинителния акт – очевидна фактическа грешка, е следвало да бъде използвана специално предвидената процедура по чл. 248а, ал. 1 от НПК – за което е настоявал защитник, като се изготви нов, поправен обвинителен акт; протоколът за съдебно заседание не следва да бъде превръщан практически в допълнение или приложение към обвинителния акт, а той от своя страна следва да бъде изготвен като единен документ, с писмено излагане на едно и също място на всички фактически твърдения и правната им квалификация.

Предприетото от ОС протоколно поправяне на обвинителния акт затруднява възприемането му цялостно от единен документ, като същевременно е налице изискване по аргумент от чл. 55, ал. 1 от НПК обвинението да бъде ясно и разбираемо. Това обуславя отмяна на постановената присъда и връщане на делото на първоинстанционния съд, от стадия на разпоредителното заседание.

Налице е и друг порок на обвинителния акт - възпроизведен в присъдата, изразяващ се в неприлагане точно на законите съобразно изискването на чл. 11, ал. 2 от НПК. То се дължи на непоследователността на държавното обвинение относно приложението на ЗДвП при правната квалификация на деянието.

В обвинителния акт прокуратурата приема неприложимост на ЗДвП към случая предвид това, че произшествието е станало на терен, който не е път по смисъла на § 6, т. 1 от ДР на ЗДвП, тъй като е частен имот – защото към момента на удране на портата от страна на управлявания от подсъдимия автомобил този автомобил е бил навлязъл със задната си част в двора на имота с около 0,7 м (НОХД, л. 10). Поради това прокуратурата е приела неприложимост на правна квалификация по чл. 343 от НК (НОХД, л. 11). Прокуратурата е приела, че поведението на подсъдимия следва да се квалифицира по чл. 123, ал. 3 вр. ал. 1 от НК, която норма е бланкетна, но за допълването на която прокуратурата е прибегнала именно до ЗДвП – чл. 20, ал. 1 и чл. 40, ал. 1 от НК.

Според въззивния състав подобен подход е вътрешно противоречив – тъй като при една и съща изходна фактическа позиция (че мястото на удара не е на път по смисъла на ЗДвП, поради което произшествието не е пътно-транспортно) при преценка на две норми от НК – и двете бланкетни, е прието, че ЗДвП не е приложим спрямо едната, а е приложим спрямо другата. Това е в нарушение на изискването на чл. 11, ал. 2 от НПК за точно прилагане на законите.

Според този състав на САС, и двете норми – на чл. 343 вр. чл. 342, ал. 1 от НК, и на чл. 123, ал. 1 от НК – са бланкетни, т.е. следва да бъдат допълнени с други норми, съдържащи се в нормативен източник, различен от НК. Същевременно двете норми са в съотношение на обща (чл. 123 от НК) към специална (чл. 343 от НК). Предвид придаването на правно значение и на пияно състояние на дееца, по-тежко е наказуемо престъплението по чл. 343, ал. 3, б. „б“ от НК – от три до 15 години лишаване от свобода, преценено спрямо предвиденото в чл. 123, ал. 3 вр. ал. 1 от НК – лишаване от свобода от три до 10 години.

Част от значимата в случая фактология е естеството на мястото, на което е станал ударът по пострадалия (от задната част на автомобила на подсъдимия, но опосреден чрез крило на метална врата): част от двор на къща, т.е. земна площ, която не е била предназначена и обикновено не се е използвала за движение на ППС или пешеходци (НОХД, л. 218). Поради това и прокуратурата, и първоинстанционният съд са приели, че мястото на произшествието – което са приравнили само на мястото на удара по пострадалия,

не може да се определи като „път“ по смисъла на § 6, т. 1 от ДР на ЗДвП; поради това прокуратурата и първоинстанционният съд са приели, че в случая няма пътно-транспортно произшествие.

Същевременно извън вниманието и на прокуратурата, и на първоинстанционния съд е останал фактът къде е започнало и къде в преимуществената му част се е осъществило управлението на МПС от страна на подсъдимия – която именно дейност е съществена за инкриминиране и чийто едва финален етап е в двора на къща, при това – само на задната част от МПС. Движението на МПС е започнало и е било осъществено извън двора на къщата, като теренът там определено е път по смисъла на ЗДвП. Мястото е описано в обстоятелствената част на обвинителния акт като подстъп към имота, представляващ „утъпкан земен път (през поляна), ползван преимуществено от живущите в населеното място“ (НОХД, л. 3), което е в пълно съответствие с доказателствата по делото, най-вече с огледа на местопроизшествие на 28.01.2020 г. (ДП, т. 2, л. 1-3 (машинописен препис) или 4-5 (ръкописен оригинал) вр. 6 (скица) вр. 9-11 (фотоалбум); трите обзорни снимки (ДП, т. 2, л. 9 гръб) като елемент от онагледителната част на огледа са в пълно съответствие с текстовата му част. Следва да се отчете и това, че при множество произшествия, безспорно определени в практиката като пътно-транспортни, движението на МПС е започнато и осъществявано до определен негов етап на път, но фаталните за нечий живот или увреждащи нечие здраве или имущество удари на МПС – например в крайпътни съоръжения или крайпътни дървета, са осъществени извън пътя, напуснат от МПС във финалния етап от движението му. Т.е. от значение е и как и къде непосредствено преди вредоносния удар е било осъществявано управлението на МПС – като инкриминирана деятелност, причиняваща определени също инкриминирани последици.

Предвид това правното определяне на деянието е следвало да бъде насочено именно към чл. 343 от НК. Деянието е било определено от прокуратурата и прието от съда с присъдата за съответстващо на чл. 123 от НК. Предвид това, че фактологията, по начало определима по специалния текст на чл. 343 от НК, отговоря и на предвидения в общата норма състав на престъпление, то деянието е определимо (при невменяване на специалната норма на чл. 343 от НК) и по чл. 123 от НК. Настоящото въззивно разглеждане на делото е предизвикано от жалба на подсъдимия с искания само за облекчаване на положението му, а подадената жалба от поверениците на частните обвинители е с искане за увеличаване на наказанието, но отново в рамките на чл. 123 от НК. Предвид забраната за влошаване на положението на подсъдимия без съответен протест или жалба, на практика е невъзможно в случая деянието да се определи по следващия се текст – на чл. 343 от НК; доколкото обаче фактологията съответства и на състава на престъпление по общата норма на чл. 123 от НК, то тази квалификация следва да се запази. В случая прокуратурата се е самолишила – предвид неизползването и на процедурата по чл. 287 от НПК, от възможността деянието да бъде определено по следващия да се приложи текст на чл. 343 от НК, като това резултира и в правната квалификация на деянието с присъдата. По тези съображения неточното правно определяне на деянието не може вече да се използва като основание за отмяна на присъдата и връщане на делото на първоинстанционния съд или за прекратяване на съдебното производство от първоинстанционния съд и връщане на делото на прокуратурата.

Предвид необходимостта обаче от отмяна на присъдата и връщане на делото на първоинстанционния съд във връзка с наличието на очевидни фактически грешки в обвинителния акт, е необходимо да се изследват и неотчетени до момента обстоятелства, които имат правно значение – при определяне на наказанието, и за което има възможност предвид искането в жалбата на поверениците за увеличаване на наказанието.

Във връзка с твърдението на защитник, че в случая е налице случайно деяние заради налична конкретна повреда на автомобила, въззивният състав намира, че при установяване на такава повреда тя следва да бъде обсъдена и в обратната насока, т.е. за отегчаване на отговорността, в какъвто смисъл имаше изявление на прокурора във въззивните съдебни прения, а именно – че това са данни и за друго нарушение на ЗДвП при управление на МПС. Към изготвянето на 27.08.2019 г. на КВАТЕ на ДП свидетелят Й. Х. не е бил съобщил в

нито един от двата си разпита на ДП на 07.08.2019 г. и на 06.02.2020 г. за такава повреда (ДП, т. 1, л. 160 и т. 2, л. 35). Едва в разпита си пред съда на 20.04.2022 г. (НОХД, л. 187) свидетелят Й. Х. твърди повреда в автомобила на подсъдимия, установена от свидетеля месец преди инцидента и изразяваща се в превключване на задна вместо на първа скорост поради износване на механизма. Свидателят твърди, че не е обсъждал с подсъдимия този проблем, но също така твърди, че подсъдимият управлява тази кола от около една година преди инцидента, всекидневно за пътуване до работа, при разстояние около 20 км от местоживеенето му до работа. Тази повреда не е била и обект на експертно изследване. Предвид това и предвид изявлението на прокурора във въззивните съдебни прения и искането в жалбата на поверениците за увеличаване на наказанието, връщането на делото на ДП следва да се използва за експертно изясняване и на този въпрос и за придаването на съответното му правно измерение предвид чл. 179, ал. 1, т. 4 от ЗДвП и по аргумент от чл. 101, ал. 1 от ЗДвП (задължаващ водача да прекрати движението, ако повредата възникне по време на движение, което означава, че привеждането в движение на МПС при предварително знание за негова неизправност, застрашаваща безопасността на движението, е изначално забранено). Такова доразследване би осигурило спазването на чл. 13, ал. 1 от НК.

Връщането на делото на ДП за доразследване и евентуално вменяване и на други нарушения на ЗДвП следва да се използва от прокуратурата и за преценка на поведението на подсъдимия като водач на МПС-участник в ПТП, съобразно чл. 175, ал. 1, т. 5 вр. чл. 123, ал. 1, т. 2, б. „а“, „б“ и „г“ от ЗДвП, като при становище на прокуратурата, че и тези нарушения са налице, същите могат да се сочат и използват като основание за отегчаване на отговорността.

Предвид изложеното се обуславя извод, че освен за отстраняване на очевидни фактически грешки в 7-дневен срок, първоинстанционният съд следва да прецени дали да върне делото на ДП и за доразследване относно техническа повреда на управлението от подсъдимия автомобил – предвид базисното значение на този факт (обуславящ цялостно оневиняване според защитника или пък точно обратното – основание за отегчаване на отговорността), което е добре да бъде изяснено още на досъдебно производство с оглед спазване изискването на чл. 13, ал. 1 от НПК поради невземането към момента на всички възможни мерки за разкриване на обективната истина. При връщане на делото за доразследване, прокуратурата следва да извърши още и цялостна преценка на поведението на подсъдимия като водач на МПС-участник в ПТП предвид изискването на чл. 246, ал. 2 от НПК за посочване в обстоятелствената част на обвинителния акт на отегчаващите или смекчаващите отговорността фактори и значението им при отмерване на наказанията.

В заключение: налага се отстраняване на очевидни фактически грешки в обвинителния акт; налага се експертно изследване за наличие или липса на твърдяна неизправност на МПС, фактическата й оценка спрямо безопасността на движението, правната й оценка спрямо законови изисквания към водач на МПС за състояние на МПС преди привеждането му в движение и отражението й в състава на приложимата бланкетна норма от НК и спрямо чл. 15 от НК; налага се оценка на поведението на водач на МПС след ПТП, в което е участвал, което поведение може да има отражение върху размера на наказанието.

Изложеното дотук обуславя извод, че съобразно чл. 334, т. 1 вр. чл. 335, ал. 2 вр. чл. 348, ал. 3, т. 1 (вр. чл. 13, ал. 1 и чл. 55, ал. 1) от НПК присъдата следва да бъде отменена и делото да се върне на първоинстанционния съд от стадия на разпоредителното заседание - за щателна преценка относно допуснати на досъдебното производство отстранявани съществени нарушения на процесуални правила, довели не само до очевидни фактически грешки, но и до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия или на основни положения в процесуалния закон или до непълнота на обстоятелствена част на обвинителния акт относно влияещите на отговорността фактори.

Предвид изложеното, СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД

РЕШИ:

ОТМЕНЯ ПРИСЪДА № 9 от 20.04.1011 г. по НОХД № 429/2021 г. на ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА и ВРЪЩА делото на първоинстанционния съд за ново разглеждане от стадия на разпоредително заседание за преценка относно необходимост от връщане на делото на прокурора - за отстраняване на очевидни фактически грешки в обвинителния акт, за доразследване (включително чрез АТЕ) и за нова пълна фактическа и правна преценка.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____